



Handläggare  
Karin Jirénus

Kulturdepartementet

## Yttrande över betänkandet **Låt fler forma framtiden!** **(SOU 2016:5)**

Karlskoga kommun tillstyrker förslagen i betänkandet, men vill lämna synpunkter på vissa punkter.

### **Kapitel 5 Valdeltagande och politiskt engagemang mellan valen**

Förslaget om ett utökat stöd för att öka det politiska deltagandet är positivt. Frågan är dock om det är rimligt att endast lita till det civila samhället och ideella organisationer i detta arbete. Karlskoga kommun ser ett problem kring att överlåta arbetet med att öka det politiska deltagandet till det civila samhället, då det ofta saknas kunskap för att rätt kunna värdera olika organisationers agendor. Kommunerna torde däremot kunna borga för en politiskt neutral information genom att exempelvis anordna öppna politiska debatter, informera mer systematiskt om valsystem och möjligheter att påverka kommunala beslut på olika sätt. Sådana insatser borde kunna lyftas fram mer. Insatser från det civila samhället riskerar att vara mer vinklat och tendentiöst än vad en kommunalt arrangerad insats bör vara. Förslaget i betänkandets kapitel 5.5.1 om ökat stöd kan dock ses som ett komplement till utredningens bedömning i kapitel 5.5.4 om att det offentliga bör ”verka för ett högt och mer jämlikt valdeltagande”.

Utredningens bedömning avseende att skapa tillgängliga mötesplatser för sociala möten genom att öppna skolans lokaler för föreningsaktiviteter efter skoltid kan vara applicerbar i vissa kommuner. Det är dock troligt att detta sker redan i dag i olika former i de flesta kommuner – och då framför allt för idrottsaktiviteter. Karlskoga kommun hävdar dock att varje kommun bör ha egen bestämmanderätt över kommunens lokalresursplanering. Det är viktigt att det inte i lag eller författning begränsar kommunens självbestämmande.

### **Kapitel 8 De förtroendevaldas villkor**

Förslaget om att fullmäktige ska kunna besluta att en förtroendevald som upphört att vara valbar ska få sitta kvar under resterande del av mandatperioden är mycket positivt för mindre kommuner som inte är utbild-

ningsorter. Det finns därmed en möjlighet att behålla unga förtroendevalda som flyttat till närmaste utbildningsort till exempel.

Utredningens förslag om att kommunallagen ska föreskriva att kommuner och landsting ska verka för att förtroendevalda ska kunna fullgöra sina uppdrag under trygga och säkra former är mycket viktigt. Möjligtvis kunde formuleringen i kommunallagen göras lite tydligare och precis. I kommentarerna till författningstexten framgår att det handlar om att motverka hot, trakasserier eller otillbörlig påverkan. Exemplet i kommentarerna om att utse en säkerhetsansvarig i kommunen, att erbjuda utbildning, upprättande av handlingsplaner och rutiner för att hantera inträffade händelser är en fingervisning om vad som kan behövas.

Förslaget om att möjliggöra för förtroendevalda att vara föräldralediga och sjukskrivna är bra, då det ger bättre förutsättningar för fler att behålla sitt förtroendeuppdrag även vid förändrade personliga förhållanden.

### **Kapitel 9 Den lokala politikens organisering**

Utredningens förslag om att fullmäktige ska kunna hålla debatter utan samband med annan handläggning är positivt. Att ha möjlighet att föra debatt i aktuella ämnen bör vara ett mycket viktigt led för att främja allmänhetens delaktighet mellan valen.

### **Kapitel 11 Medborgardialog och samråd i kommuner och landsting**

Även om de flesta kommuner haft en webbsida med information i flera år finns alltid en förbättringspotential. Att samla all information och alla redskap för den demokratiska delaktigheten på ett ställe kan ses som självklart, men kan på många webbsidor idag finnas utspridd. Detta bör vara ett ständigt pågående arbete – att förbättra informationen på våra digitala kanaler.

### **Kapitel 12 Det förstärkta folkinitiativet**

Förslagen om att underskrifter för folkinitiativ ska kunna samlas in elektroniskt och att namninsamlingar ska kunna ske via en nationell webbplats tillstyrks. En elektronisk hantering kommer att kunna underlätta granskningen av underskrifter avsevärt för kommunerna.

En försöksverksamhet med e-röstning i kommunala folkomröstningarna skulle vara mycket lämpligt. En teknisk lösning skulle innebära en lättare hantering för kommunerna på ett område där det idag inte finns så mycket reglerat om formerna för folkomröstning.

### **Kapitel 13 Medborgarförslag och folkmotion**

Karlskoga kommun välkomnar förslaget om att ersätta medborgarförslag med det nya verktyget folkmotion. En förutsättning är dock att en gemensam nationell demokratiportal eller liknande teknisk lösning tillskapas, där folkmotionerna kan hanteras. Om inte den tekniska lösningen tillhandahålls innebär det stora problem för mindre kommuner att klara en utveckling av en sådan.

### **Kapitel 14 Ungas delaktighet och inflytande**

Karlskoga kommun tar inte ställning till förslaget om en sänkt åldersgräns för rösträtten, men anser att det är positivt att det under försöksperioden utgör en möjlighet och inte ett tvång.

Alla insatser för att öka de ungas delaktighet är positiva och välkomnas av Karlskoga kommun. Det är viktigt att uppmärksamma unga kvinnors och mäns olika sätt att delta i det politiska rummet.

### **Kapitel 15 Delaktighet och inflytande för personer med funktionsnedsättning**

Förslaget om att lyfta fram delaktighet och inflytande för personer med funktionsnedsättning ses mycket positivt. Likaså att formerna ses över för utnyttjande av assistans för fullgörande av förtroendeuppdrag.

### **Kapitel 16 Konsekvenser av förslagen**

Det kommunala självstyret är viktigt att behålla. Men i frågan om att ersätta det frivilliga medborgarförslaget med en tvingande folkmotion har Karlskoga inget att erinra.

Likaså att arbetet med att skapa trygghet för de förtroendevalda (som tidigare varit frivilligt) blir tvingande är mycket positivt. Det är av största vikt att de förtroendevalda ska ha en trygg och säker situation för att kunna fullgöra sitt uppdrag.

Regleringar som minskar det kommunala självstyret i syfte att öka medborgarnas delaktighet får även det ses som positivt.

De kostnader som förslagen innebär är väl motiverade genom att demokratin stärks. En stark demokrati måste få kosta.

Expedieras till  
Kulturdepartementet, 103 33 Stockholm  
ku.remissvar@regeringskansliet.se